



# DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

**Előfizetési árak:**  
 Helyben és postán küldés  
 Egy évre . . . . . 10 frt.—kr.  
 Fél évre . . . . . 5 —  
 Negyed évre . . . . . 3 — 50.  
**Egyes szám 5 kr.**

A lap szellemi részét illető minden közlemény (placat, Venezy-bás) (Bölcselet, a szerkesztőségbe barmintve küldendő.)

**Előfizetési helyben**  
 TELEGGYI K. LAJOS és társ.  
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTYAI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

**Hirdetési díj:**  
 Négy határos postai sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkú szerint a legolcsóbb árért vételek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.

„Nyitási”-ben megjelenő közlemény minden postai sor 30 kr.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban, KUTYAI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHNER-MAN H. köv. iróházában is.

Név nélkül vagy barmintelenül beküldött kéziratok nem vételnek figyelembe.  
 Kéziratok vissza nem adatnak.

## Mégis horvát a horvát.

(Y.) Szörnyű jó testvérek! ezek a mi jámbor horvátaink, a kiket édes hazánk — az anyaország — teiben, vajban fűrészt, csak hogy makranczoskodó sírás-rívását elhallgattassa.

Még nem régen láttuk, mint tiporták sárba meggyalázott nemzeti zászlókat, a mi aztán nekik állott felebb s ök, a megbántók, kértek, követeltek elégtételt az általunk szemérmetlenül véghez vitt sértésért, a mit aztán szépen meg is kaptak a közösügyes magyar kormány mameluk többségétől.

De ez a kimélő simogatás csak tüzes tapló volt az ő fülökbe. Megbokrosodtak ettől iszonyuan.

És vergődtek, tehetetlen kinukban.

Ha az engesztelhetetlen gyűlölet lólába ki nem látszanék az egész dologból, biz isten, nevéstésének kellene azt tartanunk, a mit a horvát atyafiak legutóbb is elkövettek magyarfaló dühökben.

Nevezetesen a zágrábi kereskedelmi s iparkamara a horvát nép nevében elhatározta, hogy Horvátország nem fog résztvenni a budapesti iparkiallításban. S teszi azt akkor, midőn nem rég a trieszti osztrák kiállításán oly nagy buzgalommal szerepelt.

Távolról sem a magyar hibája, hogy a kedves horvátok annyira értetlenek, műveletlenek, hogy azt sem tudják felfogni, mikép az ő részvételük a budapesti országos kiállításban nem a mi érdekünk volna, hanem az övék. Az ipar és kereskedelem terén a világ egy művelt népénél sem tartják irányadó pontul a közjogi politika kérdését. Csak a horvátoknak jutott eszébe, hogy ebből a szempontból is rugjanak egyet a magyaron, midőn az iparkiallítás népes ségéről van szó.

Amde skkor nem acsakodott ránk a horvát testvér népe, mikor csak a napokban a magyar országgyűléstől kétszázezer frt előleget kunesorogtak belkörü önkormányzati célokra, a mit a mi jóságunkból zsebre is raktak. Oh de a horvátoktól várni megérdemelt hálát, annyi, mint a fagyos télen lesni a lombtalan fák aljában az ibolya mosolygó virágát.

S ugyan nézzünk csak hasonló esetet. A magyar iparosok érzik, tudják, hogy sokkal alárendeltebb viszonyban vagyunk mi az osztrákkal szemben, mint a horvátok állanak Magyarország mellett, mert mi az osztrákra is, a horvátra is költünk. És kiknek jutott eszébe ebben a hazában, hogy ne vegyünk részt abban a kiállításban, a mely az osztrák fővárosban tartatott? Senkinek. Ily gyermekies, mondhatnók nevetséges daczczal szegyenlett volna magyar ember előállani, mert minden valamire való fajnak, ha erőszakosan öngyilkos nem akar lenni, erkölcsi kötelessége önmaga iránt oda hatni, hogy gazdasági és ipar, vagy művészeti termékei minél szélesebb körben meg és elismertessenek, hogy ez által a nemzet vagyonosodása előmozdittassék.

Ugye a horvát bős urak képesek az önmaguk iránt való kötelességről is elfeledkezni akkor, midőn arról van szó, hogy a magyar ellen daczolni kell.

Megértettük. És bizonyára el fog jönni az az idő, a midőn azt még hasznunkra is fordíthatjuk. Legyen hála a magyar józan felfogásnak, akárhogy pártoskodunk mi itthon magunk közt, egyező akarattal állunk akkor a sikon, midőn arról van szó, hogy egy tehetetlen faj ellenünk való féktelenkedést kell megtorolni.

Különbben ez a jelzett zágrábi újabb jelenség a magyar kormányok magatartásának most és jövőben biztosabb utmutatóul szolgálhat. Megtanulhatják ebből, hogy a horvát faj minden rétege át van hatva a magyar elleni gyűlölettel. Nemcsak a politikai szereplés viszketege az, a mi ott ellenünk szítja a tüzet, hanem — ime — még az ipar s kereskedelmi kamara is, bár

jogtalanul, de beállott abba a gyönyörű bandába, a mely a magyarságát hazájában akarja leigázni.

Nem kis fontosságú jelenség ez, bármily parányinak láttassék is. Mert igaz, hogy a budapesti országos kiállítás bátran ellehet a horvátok részvétele nélkül, de az a megvető indok, a minél fogva ezt teszik, szóaratat által el nem simítható magyar nagy lelkség által, a mit eddig is oly méltatlanul gyakoroltunk sok féle irányban, meg nem szüntethető.

Egyébiránt ebből az egész komédiából csak a horvátok huzhatják a rövidébbet, mert az ő termékeiknek, produktumaiknak eddig is kiválóan Magyarország volt kiviteli piaca. S az ő okatlan visszahuzódásukkal természetesen ez a viszony csak az ő hátrányukra lazul.

Hazánk el van látva ugy a természet áldásaival, hogy nem szorulhat semmi nemű tekintetben az ugynevezett görbe országokra. Iparunk is áll ma már azon a polcon, hogy a szoknyás horvátok izlését ezen a téren is nélkülözhetjük.

Csak aztán a horvát későn ne vegye észre, hogy jgre ment.

## A kormány veresége.

A kormánynak tegnap ismét rossz napja volt. És pedig nemcsak a főrendiházban, hol a főrendi ellenzék újból hatalmasan manifesztálta létezését, hanem még a képviselőházban is, hol egy kortes törvényjavaslat, mely hétfőn, a kormány minden erőfeszítése mellett is csak 3 szavazattöbbséggel mehetett keresztül, szörnyen megbukott.

A főrendiházban Tisza Kálmán miniszterelnök urak gróf Apponyi Györgytől kellett leztekéit venni abból, hogy vannak helyzetek, mikor a kormányoknak fölfelé kell férfiassan, s lefelé kell lólyálsan viselniük magukat.

Gróf Apponyi György mai felszólalása súlyos ítélet volt a Tisza-kormánynak egész politikai rendszerét fölött. A gazdasági helyzet a Tisza-kormány alatt nem javult, hanem romlott. Az állami kérdések a kormány hatalmi érdekei mellett másodrendű kérdésekké váltak. Ez szult, hogy minden politikai tényezőnek jelentősége súlydát s az állam tekintélye lehanyatlott. S a tények ezen szomorú logikája hozta létre egyrészlő az antiszemizmust, másrészlő a horvát kérdést.

Kivüle szözlöttak még a bizalmatlanság alapos indokolásával báró Andreánszky Gábor, gróf Berényi Ferenc s végül báró Lipthay Béla.

Gróf Keglevich István beszéde, melyben az ő elmúlt oppozíciójával akarta igazolni mai különállását, s melyben hosszú kerülő utakon jutott oda, hogy közelebb áll a kormányparthoz, mint az ellenzékhez: — nem tett semmi hatást.

Nem kevesebb szerencsével, habár ma is a szokott vervevel szónokolt gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter, különösen gróf Zichy Nándor, és gróf Sztáray Antal tegnapi találó vádjaival szemben védelmezvén a kormány gazdasági és pénzügyi politikáját. Az adóemeléséről szólvá, komikus benyomást tett, midőn mint kiváló kegyet tüntette fel, hogy az utóbbi 3 milliónyi adóemelésből, a földre, mely már az eddigi adókat is alig bírja el, csak 800 ezer forintnyi új megterhelhetetés esik.

A képviselőház tegnapi ülése nagy meglepetéssel vette kezdetét. Ugyanis a járásbíróságok szaporításáról szóló törvényjavaslat került harmadszori felolvasás alá s midőn az elnök kérde, elfogadjá-e a ház a javaslatot, zajos „nem!” kiáltások hangzóttak fel. A szavazatokat meg kellett számlálni s kitűnt, hogy a javaslat mellett szavazott 48, ellene 80 képviselő. Mialatt a szavazatok megszámláltattak, a ház elnökehez több képviselő aláírásával ellátott azon kérés intézttetett, hogy a szóban levő javaslat fölötti szavazás halasztassék holnapra. Midőn elnök a szavazás eredményének kihirdetése előtt ezt a háznak bejelenté, nagy zaj és ellenmondást támadt az ellenzék pádokon, hangoztatva, hogy szavazás közben ilyen indítványt tenni nem lehet. Elnök nem is szerezhetett ennek érvényt, mert kitűnt, hogy hamarosan csak 19 képviselő kérté az elhalasztást, 20 helyett, mint a házszabályok követelik.

Az ellenzék zajos örömrivalgásokba tört ki, midőn elnök a szavazás eredményét kihirdeté, mely szerint a javaslat elbukott. A történetek folytán oly izgatottá lett a ház, hogy elnök felfüggeszté az ülést, míg „a kedélyek lecsillapodnak.”

Ime tehát a képviselőházban is megkezdődött a kormány leszávása. Igaz hogy ezuttal csak meglepetés alakjában; de azért ennek horderejét sem lehet kicsinyíteni. Mert ettől a percztől kezdve vége annak a nagy kenyelemnek, melyben a tisztelt kormánypártiak oly jól érezték magokat; s viszont az ellenzék is, meggyőződött róla, hogy csak mozognia, cselekednie kell, s a siker így vagy amúgy, de biztosan megjön. Ebben áll a mai szavazás hordereje. S ez nem kis eredmény. Mert egyik részre lehangol; másik részre buzdít. S az a varázs, hogy Tisza Kálmán nem lehet meglepni, immár a képviselőházban is meg van törve.

A kormány nem számított arra, hogy a harmadik felolvasásnál épp úgy meg lehet buktatni bármilyen törvényjavaslatot, mint az általános, vagy a részletes tárgyalás alatt. Vagy ha számított is rá, valószínűleg annyira konfundálva volt a főrendi ellenzék tegnapi támadása által, hogy minden figyelmét a főrendiház budgetvita mai folytatása vette igénybe. Erre fordította minden éberségét s arra igyekezett, hogy a főrendiházban ne érhesse a kormányt valami újabb meglepetés. Ezalatt egészen meglepedkezett a szegény képviselőházzal, s jó Pauler Tivadarra bízta, hogy a tegnapelőtt elfogadott törvényjavaslat harmadszori felolvasása a „szokott módon történjék meg.” És így lőn, hogy a meglepetés, melyet a kormány ki akart kerülni a főrendiházban, elérte őt a lenézett képviselőházban.

A főrendiházban folyik a költségvetési vita és gr. Zichy Nándor, gr. Szapáry Antal stb. ugyancsak élesen fejezik ki bizalmatlanságukat a szerencsétlen Tisza Kálmán szemben. Hogy Tisza mit érezhet, azt elárulja egy nagyon közönséges kifakadás, midőn gr. Zichy Nándorral, mint leendő miniszterelnökről beszél. Egyéb fájdalom nincs, másra, mint hatalmának elvesztésére most se gondol. Hanem a főrendek nagyon hatalmasan megczafolják a kormányajtót, a mely a házassági t.javaslat alkalmával tanusított érdeklődést sportnak, muló személynek hirdette. Hát ez se volt igaz, mert telt padok előtt folyik a legbehatóbb tanácskozás és tagadhatlan hogy Tisza „megesimálta” magának a szervezett, compact és független helyzetű főrendiházi ellenzékét! És ez nagyon jól van így, mert Tiszára nézve minden független ember veszedelmes. Hát még egy nagy, független párt! Tisztelettel hajlunk meg egy gr. Zichy Nándor e fennekelt szavai előtt: „A nemzet viszonyait ismerő alapon kiinduló kormányzati eljárásra van szükség, mely nem azért jár el, hogy a mit ma tesz, a holnapi többség alapjának tekintse, hanem a mely a nemzet fejlődési szükségességéről áthatva, világosan előírja programját s megadja azt a módot, hogy Magyarország jövőre ne idegené, ne másé legyen, hanem a magyaroké, hogy ne legyen kzmopolita ország, hanem magyar maradjon, hogy ne sajátítassék ki a birtok kezeinkből és ne adassék az másoknak.” — A „Nemzet” azt kérdi, hogy a nemes gróf nem a bécsi indigenákat érté az idegenek alatt? Azt hisszük, hogy inkább a galicziai indigenákat.

Az új szerb kormány végleg megalakult és pedig olyképen, mint azt már jeleztük, de Gundovics a közgazdasági és ideiglenesen a közgazdasági tárcazt is átvette, Marinkovics igazságügyminiszter pedig ideiglenesen a közoktatási miniszterium vezetését átveszi. Kujundzics római követ a közoktatási tárca esetleges átvételére ide hivatott. Pirocsanacz megígérte az új kormánynak, hogy támogatni fogja.

## Karczag, Jászberény, Szolnok.

(P. N.) Több napi heves vita után megbukott a képviselőházban mind a karczagi, mind a jászberényi törvények és e két törvények helyett lesz egy új: Szolnokon Magunk is óhajtjuk Szolnoknak a törvényeket, a hely jelentősége, központi jellege méltán megérdemli. De hogy miért kellett a szolnoki

törvények kedvéért mind a jászberényinek, mind a karczagnak megbuknia: ez semmi-vel sincs indokolva. Az igazságügyminiszter igen fukar volt az érvekben, s csodálatos, hogy az utolsó percében a szélsőbalról Csánády Sándor sietett a kormánynak a védelmére. Ő hangoztatta azt a különös érvet, melylyel végül minden törvényeket és egyáltalában minden állami intézvényt eltörölni lehetne, mert ezzel ugymond — könnyítetnek a nép terhei. A kormánypárt megjeljenzte Csánádyt.

A jászberényi törvények mellett gr. Apponyi Albert az érvek egész halmazát sorolta elő, sikerült is neki meggyőzni a képviselőház igazságügyi bizottságát, s mint a mai szavazás mutatta, általában a kormánypárt jelentékeny részét, mely Jászberény mellett szavazott. De azért a jászberényi törvények mégis megbukott; igaz, csak három szavazattal. A szélsőbal egy része, miután Karczag megbukott, „már csak azért is” Jászberény ellen szavazott, mások ugyanott követtek Csánády Sándor pártvezérségét; s ez ellenzék szavazatok segélyével esett el Jászberény.

A körülmények, melyek között ez végbe ment, oly sajtáságosak és jellemzők parlamentáris viszonyainkra nvze, hogy szinte kibívják a kritikát.

A törvényjavaslat oly furcsa szerkezetet nyert, hogy komikussá vált s azon már csakis a főrendek javíthatnak. Ez a komikus furcsaság pedig annak a „csavargó” utnak az eredménye — mint ezt Szilágyi Dezső tállálólóg emlité — melyet a javaslattal az igazságügyminiszter íratott.

Pauler miniszterrelől elismerjük, hogy nehé helyzetbe volt. Ő a kormánypártban a kevésbbé grata személyiségek közé tartozik. Az ő egyeneslelkűsége, önértetessége ellentáll nem egy presszióknak, melyet pártkortes-tekintetekből a bíró kinevezések körül reá gyakorolni igyekeznek, e szelid lelki őreg ur e tekintetben nem egy kellemetlen jelenetet szível el. Mind Jászberény, mind Karczag, mind Szolnok ellenzékét kerület levén, a saját pártja iránti tekintetnél fogva az igazságügyminiszter kényes helyzetben volt; szemrehányások érték sokfelől s a miniszter a kelletlen dilemmából minden áron szabadulni akart.

Sajnálni lehet azonban, hogy erre nem választotta az egyenes utat, hanem holmi „csavargásokhoz” folyamodott, melyekben, ugy lát-szik, Tisza miniszterelnök volt a vezérlő szelleme.

A jelenet, mely a képviselőház mai ülésén lejátszódtott, igen mulatságos volt. Pauler miniszter a vita berekesztése után nyujtá be famózus módosítást. Az ellenzék, a házszabályokra hivatkozva, a módosítás visszavételét sürgeté. Az elnök izgett-mozgott, Somssich, Madarász, Ugron, Csánády és mások a minisztert nyilatkozatra szözlítetták, a házszabályok az ellenzéknek adtak igazat, Pauler miniszter hallgatott.

Mi fog most történni? Ha a miniszter visszaveszi a módosítást, kompromittálva van; ha ragaszkodik hozzá, oly erőszakosságra hívja fel a többséget, melyre ez aligha követheti. Pauler miniszter csak hallgatott, oly irigyléremelőt egykedvűséggel, mintha ez az egész dolog nem is őt illetné.

Ekkor Tisza miniszterelnök Paulerhez lép, néhány szót sug neki: megmutatta neki — ugy látszik — az egerutat, mely a híres taktikusnak becsületére válnék, ha oly végtelenül komikus nem volna.

Pauler miniszter feláll s kijelenti, hogy vissza veszi a módosítást, nem is. Vesszaveszi, hogy később új §-ul ajánlja. E szerint az módosítást a 2. §-ban, hogy a karczagi törvények áthelyeztetik Szolnokra; a 3. §-ban pedig az, hogy az így áthelyezett törvények egyesítetik a jászberényivel.

Ez a ma elfogadott híres javaslat. Nagyon czifra és nagyon furcsa. Az egyenes ut, melyet kár volt a miniszternek elhagynia, azon indítvány lett volna, hogy mind a karczagi, mind a jászberényi törvények helyett egy új törvények állittatik Szolnokon. De ez nagyon egyszerű lett volna. E helyett az egyik §-nál a jászberényiek leszávatták a karczagiakat, aztán a másik §-nál a karczagiakat a jászberényieket. A jelenet komikus színezettel bírt s eredménye három szavazattöbbséggel oly javaslat lett, melynél furcsább még alig készült a sándorutcazi palotában.

De mint sok történetnek, úgy ennek is meg van a maga tanulsága. Az ellenzék meggyőződhetett a polgári házasság ügyében történetből s meggyőződhetett ma is, hogy a kormánynyal szemben csak egy álláspont a jogosult: a negáció álláspontja. A mint ezt elhagyja, csupa komplikációba bonyolódik.

ARZAK stb.

KITÜNTETÉS

1871-1880

1871-1880

**Az új ipartörvény.**

VII.

**A nyiregyházi iparosok határozata.**

A nyiregyházi iparosok kész javaslattal léptek az országos értekezlet elé. Ebből közzük a következőket:

A törvényjavaslat tehát az iparszabadságot nem korlátozhatja, nyilván azon modern nemzetgazdasági elvre tekintettel, melynek fogva a szabadság haladás, a korlátozás maradás. Amde szabadon ezzel szemben ellegorikus megjegyzem, hogy az értelem gyermekeknek a szabadsággal együtt adjuk meg azt is, a mi őt a szabad helyzet veszélyeitől megóvjá, am aztán törjön előre az élet útján szabadon! — Mindnyájan ismerjük ezen feltételeket és övszereket; annál fájdalmasabb tehát, hogy azokat nélkülözniük kell; hogy azokat felhasználunk nem lehet, legalább ott nem, ahol azoknak szüksége a legégetőbb, mert azokat felhasználunk nem szabad. Mindenestre hállára vagyunk kötelezve már azért is, hogy legalább a szellem és lelealkotás munkáját megkezdve látjuk az iparszabadság mind szélesebb körben való terjesztése által. De a magas kormányzat még e téren való operációja is a sikertelenség nyomorába fogva visszacsúszni, ha az iparszabadság korlátozásában tovább nem megy, mint a mennyre javaslatával eljutott, mert a javaslati munkakönyv nem akadályozza az ipari önálló foglalkozásnak, s így annak kinyerhetési feltételei iskolázási kényszerrel nem tartalmazzanak. A bíróság és fenytetés pedig nem bizonyultak ol eszközöknek, melyek elegendő kényszert tartalmaznának.

Szerény ismeretével bírnak mi a szabad verseny előnyeinek s tudjuk azokat tisztelni is; de legyen kinek, hol és mivel versenyezni. Már pedig azt a csomó elnyomorodott s kegyerétől több iparágánál (pl. varga) teljesen megfosztott mesterembert verseny képességgel bíröz kőzégnek tekinteni ki sem fogja. Továbbá a külföldi ipari erjétől elborított földünk talaját ily erők mellett alkalmas pályatérnek tekinteni teljességgel lehetetlen. Végül pedig a töké korlátlan hatalma által is elsúlyadni segített pénzügyi helyzetünk a „mint“ tényezőt sem biztosítja számunkra. Annyi, mint harcolni katonák, harctér és fegyverek nélkül.

A javaslat különben nevezetes szabadsági korlátozásokat foglal magában, csak hogy ezek nem az iparra, de az iparosok, vagy egyesletek, mint egyesekre vonatkoznak és illetve ezek státusára. S valóban a novella e tekintetben elég bőkezűnek látszik lenni, a mit a negyedik fejezet csak látszólagosan emlit, mert mig az ipartársulatok egy tabula rázát képeznek, addig az ipartestületek szervezkedése, melyek által a rendőri felügyelet szigorú mérskelteknek s az egyesületi cél elősegítettnek, legyözhetlen nehézségekbe fog ütközni. Legyözhetlen nehézségekbe, mert mig legtöbb helyen az egyes iparágak nincsenek foly zömlel képviselve, hogy a javaslatba hozott ipartestületi kvalifikációnak külön-külön is megfelelőnek, addig a gyakran és sok helyteljesen szétfutó elemek összehozhatlanok maradnak s így ha tetszik alkothatnak legfeljebb egy javaslat szerinti ipartársulatot, a melyt mi czéltalanságánál fogva feltétlenül mellőzendőnek véltük.

VIII.

**A győri czipész ipartársulat.**

Az ipartörvény javaslattal szemben, a mozzalomhoz csatlakozó győri czipészársulat a javaslat által lde vágó érdekeit látja megsértve. E javaslat törvényerőre emelkedése a szakképzettség és a kötelező társulás kimondása nélkül, a kegyeret veszi el a magyar iparostól. Kijelenti, hogy a társulat is egy országos iparosgyűlés összehívása mellett van s az iparos polgártársakat, s az összes ipar-

társulatokat a mozzalomban való részvételre büzdítja. Itt van az ideje, hogy erőlesen helyt álljunk érdekeink mellett és mind egytől-egyig tiltakozzunk a javaslatnak azon intézkedései ellen, melyek megsemmisüléstnek fogják előidézni.

Kelt, 1884. febr. 16-án tartott értekezletünkön.

A győri czipész ipartársulat nevében.  
Végh Ferencz, elnök. Bedics Károly, társ. alelnök.

Rozsics István, jegyző.

**Az életből ellesve.**

— Ez is farsangi prédikáció. —

M o t t o : A könyvekből sokat, az életből keveset tanulunk.

Hijába irtam ide fel ezt az igaz igét, mert még sem tudok bele kezdeni a mondókámba. Ugy vagyok vele, mint a járatlan gavalér a társalgsággal, a ki minden áron azon erőlködik, hogyan akaszthatná gondolatának horgonyát egy olyan szellemes tárgyba, a mely épületes is legyen és aztán mulattasson is. De hosszú küzdelem, hosszú izzadás után sem tud okosat kiutálni.

Pedig semmi sem könnyebb, mint a társalgságot megkezdni. Hiszen azt már mindnyájan tudjuk, tapasztalhattuk, hogy ha az ember valahová ellátogat, a háziak részéről mindig az az első kérdés, hogy mi uság a városban? Ezt már megkérjük pro forma, csak azért is, hogy hát szolgáljon az ember valamit. E kérdésből aztán folyhat a beszéd. Áradhat a szó, mint a tengerár, jobbra is, balra is.

Hanem „ad vócem“ társalgsás, az a mai világban a bibe, hogy nem igen jönnek-mennek vizitbe. A társalgságot nagyon meg van kötve, hiába van a győnge napos tél. Mintha csak azt a régi diák közmondást követné mindenki, hogy a vendég minél ritkább, annál kevesebb.

Pedig azt csak egy kevés dohányyi kalvinista diák találta fel, akinek a füstölőjét mindig elfüstölték a konfráterek, a mely szerencsétlenségnek hogy vége legyen, a nagy megtiszteltetéstől akként akart szabadulni, hogy az airtájára írta a felebbi közmondást.

De nálunk, kérem, hál' Istennek, nem úgy volna a dolog. Nálunk az egyes családoknál található szivesség, barátság . . . minden; található még akkor is, ha generális mosás, vagy részletes sűrölés van a házánál, pedig tudjuk, hogy ilyenkor a családnál nemcsak az ebéd a legrosszabb, hanem az egész familia legkedvetlenebb.

Hjá, de ennek a nemes magyar vendégszeretethek apródként ki kell hálnia, mert nem ápolhatjuk, mert igazi társas élet ma nincs és hacsak valami földindulás nem jön, nem is lesz, mert a világ ábrázata és az idő megváltozott. Más élet van a családban, mint régebben, másképen töltik a fiatalok üres idejüket, másképen az idősek, másképen az asszonyok, másképen a lányok. Más az embereknek életmódja, más a vágya, öröme, magatartása. Alakít a repülő korszerűség, meg a divatszellek bennünket, mint az anyagot, tetzése szerint, és egy nap háromféleképen is, reggel, igy, delben usy, este amugy, már ahogy kinek-kinek az érdeke hozza magával. Tudunk más képet mutatni álarcz nélkül. Ebben a művészetben nagyot haladt az ember. Lehet mondani, hogy az egész világ egy nagy álarczosbál, de amelyben mindenki jól ismeri egymást s a társalgsás benne nem a sziven, hanem az álarczon keresztül folyik, a mely mindig hamis hangot ad. Valljuk meg, hogy kevés azoknak a száma, akik levetik az álarcot, mikor valakivel beszélnek, hogy tiszta hangot adjanak, hogy egyesenes szóval szóljanak. Sőt aki teszi is, meg kell bannia, mert a családások kelletlen tövissei közé jut. Tehát ma politikuskell lenni férfiaknak, nőnek egyiránt. Nem

szélszerű azt mutatni, amit érzünk és esztelenség úgy érezni, amint beszélünk. Lehet szives, barátságos, vendégszerető az ember csupa politikából. Az a romlott korszerűség katekizmusa, amit könnyebben és hamarabb megtanulnak, mint a magyarok történelmét vagy a nemzeti irodalmat.

Ezen divatos fogalmak aztán természetes, hogy elidegenítik egymástól az embereket. Nincs kedve se egyiknek, se másiknak a társalgsághoz, mert oda nem csak új ruhát kell felvenni, hanem új borbé is kell buni, hogy valahogy rá ne ismerjenek a valódi, az igazi emberre.

De hát nem beszélék képekben, mint a hajdani proféták, mert igy nehezen érthető és erre is rá lehetne mondani, hogy ez se igaz hangon van tartva. Hanem mondjuk ki egyenesen, hogy a társas élet városunkban laza, közönyös és visszás. A bizalmatlanság, az óvatosság még a közelebbi ismerősök között is lábra kapott. Az ifjúság, a mely hivatalva volna arra, hogy a társadalmi életet pezsgésbe, élénkésbe tartsa, félre vonult. Akaratlanul is azt tartva, hogy csendes magányba fejjék a talentum. Még a fáma is alhatik felőlük bátran. Az se tudja kilesni, merre járnak, hol töltik szórakozási idejüket. A társaság mai szelleme nem vonzza őket sem, hát természetesen, hogy kiki odamegy, a hol szórakozást talál. Nincs eszme, nincs gondolat, nincs oly közös törekvés irány, a mely lendületet adna a társas életnek. Ha egy férfi valamelyik lányos háza megy, már akkor mindjárt nagy és komoly szándékot ütnek dobra.

Ha egy kis társalgság valahol összeverődik, a kritikus gondolat mindjárt fontra rakja az egészét, azt vévén legelőször is szemügyre, hogy egyenlő rangos-e ott mindenki. Melyiknek a neve súlyosabb a telekkönyvbe, melyiknek súlyosabb az öltözéke. Ezen nézet után csoportosulnak, mint a víz, olaj és eczet az üvegbe. Hiába rázzák össze, mégis csak különválnak az egymástól elemek.

A külső után itéllek és nézik az embereket. Pedig azt mondta egyszer egy igen okos ember a barátjához, mikor a társalgságra egy drágán kicziczozott hölgyet látott: „Nézd, én azt hiszem, hogy ennek arónék van itt legkevesebb emberi értéke, mert a benső érték hiányát a külsővel igyekszik pótolni.“ Ebben bizony sokszor van igazság, csak hogy a belső lelki szépséget a vaczi-utca minden drágaságával sem lehet pótolni.

No aztán, ha egy ilyen gyűlés összejön ott sok az üresség a társalgságban, de kevés a tartalom. Sok a leves, kevés a hus. Egy-egy ha meg mer is szólni, olyan foghegyen beszél, mintha attól félne, hogy megszökendözze a fáma néáike, már t. i. vagy a beszédjéért, vagy a hangjéért, vagy a tagleitéseért, vagy azért, hogy nem vet rajta szabályos ránczot a ruha. Mert vannak éles szemek, amelyek ott-hon nem látják meg a főzökkanalat, de máson meglátják még a czérnaöltést is.

Másutt meg az bűti le a társalgságot, hogy még a szoba levegője is olyan magos illatu, mint valami dunasori polotás. Aki már ilyen helyre jut tisztelni, szedje magát karikába, üljön egyenesen, mint egy dresszírozott baka, és a lábakat, kezeit illedelmes, rangos pozícióba szedve, megkezdheti a társalgsát. De vizgázzon, hogy valahogy a „Fővárosi Lapok“ stílusából ki ne essék. Tudni kell, milyen színi gyönyör volt gr. Szalárdi Emma nyakán, vagy milyen színi mási volt a cipőjén, vagy, hogy ki tánczolt a primás vonójához legközelebb.

Ha mindezeket tudja, kellemes társalgsó lehet. Ha nem tudja, akkor csak olyan közönséges ember, mint a bácsi posztó az Alter boltjában. Ez okból a Fővárosi lapok olvasása minden fiatal emberre nézve nagyon ajánlatos.

mert ott még azt is megtudhatja, mikor és hol volt az országban disznótor. Ezek pedig ropant fontos dolgok a szaloni társalgságnál.

Hát ilyenek és sok másfélék az okai annak, hogy a társas életünk meglazult és hogy a társas összejöveteleket, mulatságokat inkább kerlik, mint keresik. Mert jegyezzük meg, hogy az se jó, ha az ember nagy forralomba hozza magát, mert akkor az a hátrányba, hogy hamar elkopik, mint a papírbankó s az értéke is alá száll.

A társas élet ezen hiányából aztán az következik, hogy a férfiak és nők elszöknek a finomabb társalgsástól, elszegletesednek, eldarabosodnak. Mert bizony a társas élet ol szokéses az ember modorának és finom izlésének fejlesztéséhez, mint a köszörűk a késelesítéshez.

A csendes magányban fejjék a talentum, de az igazi műveltséget, amely mindenkire vonzerőt gyakorol, nem a szobában, hanem a helyes irányú társas életben lehet elsajátítani. Így lesz az igaz, hogy a könyvekből sokat, az életből többet tanulunk.

**Helvi hírek.**

\* **Az elvesztett dráma.** Fialat művésztársulatok legújabbban azzal mutatják ki vonalmukat a magyar népelet iránt s érzéküket ennek visszatűrközésében, hogy — több kevesebb képességgel — népszínműveket írnak. Ezen nemes buzgalom eredményeit képezik p. o. Grünwald József ur „Gyűrös zsidó“ című drámája, Karcaz Vimos ur „Gadzursm felesége“, Gerő Károly ur népszínműve, melyek nem kerltek ki a debreczeni színpadot sem, mig egy másik fiatal tagja s magyar író izr. nemzedéknek, Balassa (azelőtt Schwarz) Ármín ur ugyanis azon panaszt emelte Gáspár Imre, 1883-ban a Sz.-Fehérvárt megjelenő „Szabadság“, cz. lap, jelenleg a „Debreczen“ f. szerkesztője ellen, hogy neki említett népszínművét szélesfehérváron eszközölt előadás után ösmertetés végett átadta, de a kéziratot mind maig visszakapni nem tudván, ő maga e miatt érzékeny kárt szenvedett, mert darabjának ujra előadására akadályozva volt s kérmacének 200 forint kárpótlást megítéltetni. A mai tárgyaláson felperest képviselte Dr. Örvös S. Lajos, alperest mint dr. O z o r y István helyettese: T r a k k Géza, helybeli ügyvédék. Alperes személyesen is jelen volt. — Gáspár Imre védelme oda irányul, hogy ő a darabot Balassa Ármín ur kívánására fogadta el, de mivel azt beható ösmertetésre és egyes részletekben való bemutatásra méltónak nem találta, a kéziratot egyszerűen félretette. De általános gyakorlat szerint, nem is tartja magát kötelesnek a laphoz beküldött s fel nem is használt kéziratok visszaadására, mert ily módon mind a szerkesztők, mind pedig a dráma bíráló bizottságok helyzete elviselhetlenné válnék. De Balassa Ármín szerinte különben sem követelhetne 100 forintot, mivel darabja előadatván, mint sugókönyv és kiszerepezve, megvan a z illető igazgatónak a könyvtárában s így legelőbb lemasólatásának díját lehetne követelni. A válaszok és viszontválaszok miatt az idő szerfőlött előrehaladván, felek írásbeli végzésileg fognak értesíttetni. Részünkről ezuttal csupán az a tény szaraz regisztrálására szorítkozhatunk, megjegyezvén, hogy az ítélet épen most, midőn a parlamentben az írói tulajdonjog felett folytak a bizott-

arczára, visszaad á bátorságát, szemében egy könycepp csillogott s némán szorítá meg Margit kezét, ki biztatólag susogá:

— Tégy usy, mint szived mondja; légy férfi!

— Bizzál bennem! mondja a férj.

A szép asszony gunyosan folytató:

— Talán tagadni akarja, hogy ön az a hamisító Bélyei? Oh én igen jól emlékezem önré!

— Hazudik, ő becsületes, nagylelkű, — kiáltja Dénes bácsi lázasan.

Béla meggörnyedt alakja felegyenesedett; szavaiban a bánat, a lemondás keserű, majd a szeretet édes s nyugasztaló — tükröződik vissza.

— Téved ön asszonyom! Nem az a becsületesétől megfosztott ember áll itt, kiről ön beszél; az az ember régen meghalt, hogy helyette előálljon egy másik, a szenvedések izzó tüzeben megtisztult lélekkel, szétszakítva mindazon átkos köteleket, mi őt a multal összeköté. Bár szétrombolta ön asszonyom, hosszú évek keserves munkáját, lelkem azon édes reményét, hogy valaha ismét visszafoglalhatom helyemet a társadalomban, — de azért nem csüggedek el, mert van órangyalom, ki szerelmével mellettem virraszt. Vétkeztem de ifjúi könnyelműségből s kegyeddel szemben büszkén emelem fel mindig fejemet, mert ön még mindig az a lelketlen nő, a ki volt.

— Vigyázzon szavaira, mert azt még be kell bizonyítania is, — sziszegi a daemón libegve.

(Vége köv.)

**A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.**

**Keresd az asszonyt.**

— Beszély. —

Írta: Erdélyi Imre.

(Folytatás.)

IV.

A szép asszony általános feltűnés tárgya, nem győzik dicsérni szeretetreméltóságát, kecses magatartását. Udvarlók serege veszi körül. Egy mosolya, egy szempillantása tökéletesen elég, hogy azok elveszíték kevés eszöket. És a táncza, ah mily elragadó, észvesztő az, a mint sylphidként szökel tova, mintegy pokolbeli daemón! A fiatalság tökéletesen meg van hódítva.

Fiatl ember lép a terembe, igézö angyalarczu nővel; arcukról meglegedés és boldogság tükrözödik vissza. Ha tudnák, mily csapás mily szerencsétlenség elebe jöttek, nem ragyogna ott ajkaikon a boldogság édes mosolya. Ha látnák azt a tekintetet, melyet a szép daemón reájok vet: megfagnya vétök!

De ök nem is gondolnak a szép asszony-nyal!

A daemón ajkai gunyomosolyra nyilnak és sziszegő hangon kérdezi a körülötte álló gavalérok egyikétől:

— Ah, ha nem csalódom, az a fiatal ember, a ki most lépett a terembe, nemde Bélyei Béla?

— Igen, Nagysád!

— És a ki vele van?

— A felesége.

— Ugy-e, s aztán boldogok?

— Nagyon szeretik egymást; a nő jó és

szelid, mint angyal, Bélyei pedig maga a megtestesült becsület, a kit tisztel és szeret mindenki.

— Csodálatos! pedig lássák önök, ez az ember valaha váltót hamisított.

A szép asszony eme szavaira legserényebb udvarlói is ezt viszonzák.

— Az nem lehet!

— Pedig usy van! De hát nem ismerik önök legalább hirből, Bélyeit, a költőt?

A genialis gavalérok közt akadt végre egy-kettő, a ki hallott valamit róla.

— És nem olvasták elintőt mintegy öt évvel a lapokban azt, hogy egy tehetséges fiatal költő, névszerint B. Béla váltohamisításért felévi börtönre ítéltetett?

— Mintha csakugyan olvastam volna ilyesmit, — mondja egy szolgálótrakerész gavalér.

— Nos! Ez a váltohamisító B. Béla és Bélyei ugyanazon személy.

— Hazudik ön asszonyom! — kiált egy izgatottságtól remegő hang.

Dénes bácsi volt, ki az utolsó szavak alatt a szép asszony körébe érkezék. Lázas dühvel tört magának utat s felőrülten robant a daemón felé. A gavalérok hiába igyekeztek visszatartani.

— Hazudik ön, ha mondom, — kiáltja ujra Dénes bácsi. . . Oh mily irtózatos pokolbeli nő ön Veron, ki annyira megszokta már a bűnt, hogy meg nem javulhat. És én esztelen, bolond, mégis azt hívem, hogy letért ön a szegény utjáról; pedig hát nem egyéb mint komédiásnő, ki szerepét igen ügyesen tudja játszani. . . Oh kétszer csalódni. . . ez sok, nagyon sok! . . .

— Hah! vezessék el ezt az örlütet, — sikoltja a szép asszony. . . Oh nincsen senki,

senki, ki ez irtózatos sértésért boszútállana érettem! . . .

A gavalérok készséggel ajánlották fel kardjaikat és sziveiket.

— Nem asszonyom, nem! Én ily nőért, mint kegyed, nem fogok megvívni. . . Sokkal büszkébbnek, nemesebbnek tartom magamat, ha egykor hibáztam is, mintsem hogy fegyveremet bemocskoljam.

A vendégsereg csoportosulni kezdett Veron és Dénes bácsi körül, hallván a heves szóváltást. Béla irtózza ismeré fel Veront, s ereiben megfagyott a vér, midőn Dénes bácsi szavait hallá.

— Szerettem ön, asszonyom, — mondja Dénes bácsi fájdalommal — mig ki nem tudám, hogy kicsoda; ekkor megutáltam, de ön oly ügyes játékokat üzött velem, hogy megbocsátottam ismét s hinni, szeretni kezdék ujra. Csaldóttam most is. . . többet nem hiszek kegyednek, s itt az idő, hogy felfedjem végre szét, bűnös multját.

Béla remegve, mintegy öntudatlanul ragadá meg Dénes bácsi karját.

— Bátyám, — suzja izgatottan — távozzunk innen, mert felhevülttségében tönkretalálja tenni mindnyájunk boldogságát.

A szép daemón visszanyerte nyugalmát és jókedvét, midőn megpillantá Belát.

— Igazán, ön akar engem lealczázni, Czobor Dénes, ön a rabló? — szól csipősen, Honnan veszi a bizonyítékokat; talán Bélyei ur fogja szolgáltatni, a ki tudvaleőleg váltohamisító s így könnyű szerrel gyárthatja az okmányokat?!

Belát annyira lesújtá a fájdalom a gunyszavakra, hogy hirtelen nem tudott mit felelni. De egy tekintet Margit nemes, fenkölt

sági tárgyalások, rendkiv birni. Ugy látszik, hogy író művet meg kell védeni is!

\* **A kaszinó válsága.** miután a nek kauzióúgye rendez mártius 1-től fogva járát A ferblinek a most lett játszása felett a közelebbi 50 éves jubileum előtt egy héttel leand, a Este társas-vacsora a hölgyek is részt fognak

\* **Menjünk a balba.** ton, febr. 23-án este a 10. mulatság igerkezik a Kelen ségi kör társasága z. Minden intézkedése, hogy a kényelem esnek panaszra ne lehessen kintyenes családok s az belüli koszoruja biztosító hogy ezekben fővárosi legfőbb örömetük találják meghívó előmutatása m. t. M a y e r Ferencz János kereskedésében, a ségi kör helyiségeben ton este pedig a vizigál pezstárnál. A ki jó me mulatni, az jöjjön szomb telenségi kör báljába. lülfitések a könyvtár tetuek s hírlapilag nyug

\* **A járvány.** Bár n got, a járvány még is le dul elő 2—4 halozás e men kívül hagyui. Legúj hólyagok hímőben is me nek a Patai házban s zottság elrendelt, hogy ság azonnal intézkedjék nek meakadályozására. S hogy lapunk egyik barát éves kis fia skarlát meg dett meg s több szüle jé hogy e tényt felemlítve, azon iskolák bezaratását, ben vannak, hol a kis b tudjuk, hogy a betegség, hogy ily érők intézkedé

\* **Evi közgyűlés.** A lők ösügelőző egyesületé gyedik évi rendes közgye czius 9-én délután 3 órá tanácsstermben fogja me egyesület tagjai tisztelet gyai e gyűlésnek: Zárz Igazgatósági jelentés és e intézkedések. — Az alap értelmében talán bead gyalása. — A sor szerű sági tagok helyeinek be bizottsági tagok megválas tóság.

\* **A nyomor.** Egy s hoztuk fel a közönség t munkban s ma már késs rekben körülbelöl 60 fo besittettük. Elég, hogy egy időre megszűnjék, fenakad, pedig — szemü nyomor van ott. Gazda szivökre e szegény csalá nek valamit! Ma ismét len 6 tagu családnak ap reste meg szerkesztőségü kakeptelen beteget, kin gyobb nyomorban van, pártfogásába. Lakik: E 3308-ik szám alatt.

\* **A színházból.** E tegnapi jutalomjátéka fé rék művészt a nagy s szép két koszorúval, k fogadtatással tüntette ki. k ór ügyében tegnap dő Egedélyért két szinig Kre csányi, s Mo Mosonyinak ad t d ély t, hogy a ny á d á s o k a t t a r t h Igy Kre csányi most má van utalva, hallottuk ma legetni, hogy a nyárára nek Debreczenben, hogy idejöhessen 2—3 óra s időre menjen egy kissé lesz a bizonyos, azt a jöv

\* **A hatvan utczáj.** évi március 2-dik napja városába kis tanácsstermést tart, melyre az öndő tulajdonosok, illetőleg ké nak. Tártyák: 1. Számú 1883-dik évről. — 2. A és tisztviselőség lemondás bály alapján elnök, 16 számvizsgáló választása, pénztárnok és ügyved t állapítása s aztán ezeku 3. A f. 1884. évre egy a földre kivetendő illeték Debreczen, 1884. februá m á n y.

sági tárgyalások, rendkívül nagy érdeklődéssel foglalkoznak. Úgy látszik, hogy némelyek szerint az író művet meg kell védeni a papíroskár ellen is!

\* A kaszinó választmányának tegnapi ülésén — miután a „Függetlenség”-nek kauziójára rendezve van, ezen lapnak mártius 1-től fogva járátása elhatározott. — A ferblinek a mostani megszorítás mellett játsása felett a közgyűlés fog dönteni. — Az 50 éves jubileum az évi közgyűlés előtt egy héttel leendő, azaz mártius 16-án. Este társas-vacsora a „Biká”-ban, melyben a hölgyek is részt fognak venni.

\* Manjünk a bálba! A közelebbi szombaton, febr. 23-án este a legkedélyesebb magyar mulatság ígérkezik a Koronában. A függetlenségi kör táncszüvegmal lesz a z. Minden intézkedés megtéve arra a zve, hogy a kényelem és jó ellátás ellen senki-nek panasza ne lehessen. Helyből is oly tekintélyes családok s az ifjúság mindkét nem-beli koszoruja biztosítottak megjelenésükről, hogy ezekben fővárosi és vidéki vendégeink legfőbb örömeiket találhatják. Belépti jegyek a meghívó előmutatása mellett előre is válthatók Mayer Ferenc és Otrókosi Vég János kereskedéseiben, valamint a függetlenségi kör helyiségében, a bál napján, szombaton este pedig a vigalom színhelyén leendő pezstárnál. A ki jó magyar kedéllyel akar mulatni, az jöjjön szombaton este a -- függetlenségi kör báljába. Belépti díj 1 frt. Felülvezetések a könyvtár javára közszóval vétetek s hírlapilag nyugtáztatnak.

\* A járvány. Bár mint vezük is a dolgot, a járvány még is letézik. Hetenként fordul elő 2-4 halálozás és ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni. Legújabb történet, hogy a hólyagos hianlóban is megbetegedett egy gyermek a Patai házban s a közegészségügyi bizottság elrendelte, hogy a járványügyi bizottság azonnal intézkedjék és betegség terjedésének megakadályozására. Sajnálatos értesültünk, hogy lapunk egyik barátjának T. L. tanító 6 éves fia skarlát és difteritiszben betegedett meg s több szüle jelent meg iródnakban, hogy e tény felemlítve, talán ajánlani kellene azon iskolák bezárását, melyek azon épületben vannak, hol a kis beteg fekszik. Mi úgy tudjuk, hogy a betegség sokkal szelidebb sem hogy ily erős intézkedésre szükség volna.

\* Evi közgyűlés. A debreczeni tisztviselők össegélyző egyesülete mint szövetséget negyedik évi rendes közgyűlést folyó évi márczius 9-én délután 3 órakor a városba nagy tanácsstermben fogja megtartani, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottak. Tárgyai s gyűléseinek: Zárszámadás elbírálása. — Igazgatóság jelentés és abból folyólag teendő intézkedések. — Az alapszabályok 16 ik §-s értelmében ne talán beadandó indítványok tárgyalása. — A sor szerűt kilépendő igazgatósági tagok helyeinek betöltése. — Felügyelő bizottsági tagok megválasztása. — Az igazgatóság.

\* A nyomor. Egy szerencsétlen családra hoztuk fel a közönség figyelmét hetfői számunkban s ma már készpénzben és élelmiszerekben körülbelül 60 forintnyi adományt kézbesítettünk. Elég, hogy a pillanatnyi nyomor egy időre megszűnjék. Ma már az adakozás fenakadt, pedig — szemünkkel látjuk, roppant nyomor van ott. Gazdag egyeinek vegyék szivókre e szegény család nyomorát s tegyenek valamit! Ma ismét egy beteg, szerencsétlen 6 tagu családnak apja Vas Gábor kereste meg szerkesztőségünket, hogy mint munkaképtelen beteg, kinek családja a legnagyobb nyomorban van, ajánljuk a közönség pártfogásába. Lakik: Hatvanutcai külváros 3308-ik szám alatt.

\* A színházról. Foltényi Vilmos tegnapi jutalomjátéka fényesen sikerült. A derek művészt a nagy számu közönség, igen szép két koszorúval, két csokorral s lelkes fogadtatással tüntette ki. — Az aradi színház kör ügyében tegnap döntött a városi tanács. Engedélyért két szinigazgató folyamodott: Krecsányi, s Mosonyi, a többség Mosonyinak adta meg az engedélyt, hogy a nyárfolyamán előadásokat tarthasson Aradon. Így Krecsányi most már igen kis városokra van utalva, hallottuk ma már több helyen emlegetni, hogy a nyárára színház építenek Debreczenben, hogy Krecsányi Pozsonyba idejöhessen 2-3 órára s innen aztán rövid időre menjen egy kisebb városba. Hogy mi lesz a bizonyos, azt a jövő dönti el.

\* A „hatvanutcai gazdaság” folyó 1884. évi márczius 2-dik napján d. e. 9 órakor a városba kis tanácsstermben rendes közgyűlést tart, melyre az ondódi s ujosztású földtulajdonosok, illetőleg képviselőik, meghívottak. Tárgyai: 1. Számadásos jelentés a mult 1883-dik évről. — 2. Az eddigi választmány és tisztviselőség lemondása, és az új rendszá-bály alapján elnök, 16 választmányi tag, 3 számvizsgáló választása, — továbbá felügyelő, pénztárnok és ügyvéd tiszteletdíjainak megállapítása s azután ezeknek is megválasztása. 3. A f. 1884. évre ugy az ondódi, mint az új földkere kivetendő illetékek felét határozat. Debreczeu, 1884. február 17. A választmány.

\* Az egészségügyi bizottság tegnap tartott gyűlésében a sertésbizállo részvénytársaság ügye került tárgyalás alá s határozott, hogy a vállalkozó társulat felhívatik részletes tervet előterjeszteni arra nézve, hogy a luczernásnak mely részén óhajit építkezni s minő vízvezetékét készített. Csak ennek meghírá-lása után fog a határozat meghozatni.

\* Reviczky Bay Ilona úrnő ó nagysága azon ígérettel tisztelte meg lapunkat, hogy jeles tollából nem sokára közleni valót nyerhetünk. Hírlapirólí élelmességünk parancsolja, hogy az örvedetes ígéretet ezennel nyilvánosan nyugtázzuk.

\* Festmény. Kiválóan szép tehetségre mutat azon művészi kivitelű olajfestésű arczkép, mely Nagy András keztűs kirakatában (kistemplom bazár-utca) látható ábrázolva városunk ismert szép ifju hölgyét, ki a megszó-lalásig híven van találva; szép reményekre jogosít a festő s tekintve azt, hogy még alig 20 éves nagyírű művész válhatik belőle.

\* A kölcsönös segélyző-egylet igazgatósága figyelemzetti mindazokat, kik az egylet tagjaivá óhajtanak lenni, hogy befizetéseiket í. hó 23. s 24., azaz szombat d. u. s. v. s. a. r. n. p. d. e. annálkülsőbb teljesítsék, mert még csak e két napon lehet b. u. t. e. s. k. r. a. j. c. z. a. r. o. k. nélkül beiratkozni. A később-jelentkezőknek a büntetés krajczárok február kettőtől fognak számíttatni. Azon alólíro-ottak, kik e héten befizetéseiket nem teljesítik, az egylet tagjaival nem tekintetnek többé. Kölcsönökre szerdán és pénteken 3-4-ig lehet előjegyezni, a mire a tagok figyelmét annyival is inkább felhívjuk, mert a jövő héten fáz igazgatóság az előjegyzések fölött döntene. Az igazgatósági ülés, szerdán f. hó 27-én tartatik.

\* Felolvasás. Dr. V. d. r. d. y. Viktor tanár e hó 24-én vasárnap délután 5 órakor a városba nagy termében mutatóványokkal egybekötött népszertű felolvasást tart, melyre a n. e. közönség, különösen pedig az iparosok tisztelettel meghívottak. Debreczen, február 20. Az inaróskor elnökösge.

\* Állami végrehajtónak Hajdumegye területére Szongot h. Gergely lett kinevezve. A tábla. A ma esti színházi előadás alkalmából, már ki lesz fűguszte a színház előcsarnokában a rendőri felügyelet tartású jelző tábla. — Rendőri felügyelet tart Erdélyi István, kap. fogalmazó, színház biztos Varga József polz. biztos. A szinpadra vezető ajtó felett szintén egy-egy tábla lett kifűguszte, figyelemzette, hogy oda csak is a játszószemélyzet, a rendőrség és tüzoltók szolgálhatnak látó tagjai mehetnek be. Ha más bemeget az fizet a büntető törvénykönyv szerint 300 frtot.

\* A debreczeni vadász társulat f. tagjai tisztelettel értesítettek, hogy vasárnap e hó 24-én a társulat több tagja hajtó vadászatot rendez rókkára a Savosguti erdőben. — Gyűléshely a Csárdánál reggel 8 órakor. — Kéretnek a részt venni óhajit t. tagtársak Nánásy és Klekner urak üzletökben lévő ivre előjegyezni hol is a hajtópéntek pénteken délig lefizetendő.

\* Nemes szivók. A lapunkban többször említett nyomorban sínlódó család javára újabb adakoztak nálunk: Fenyvessy Bé-láné 2 frtot, öv. K. Imréné 1 frt, K. C. 1 frt, K. D. 1 frt, K. A. 1 frt, Kertész s Mihály gazd. 50 kr. Kancza József ács-mester 1 frt, Kovács József asztalosmester 40 kr, mely összeget rendelési helyére juttattuk az özevgy számára ma délután.

\* Drága nyulak. Egy helybeli lakos a nagyerdőn h. u. r. o. k. k. a. l. két nyulat fogott el s elfogtatva a bíróság által 115 frtot lett büntetve, mit a tanács is helyben hagyott. A vadászati törvény tilalmait áthágó bűnös bele-nyugodott az ítéletbe, fizetett is, de szeretne volna a 15 forintot lealkudni. Alkudásának nem volt eredménye. — A bűnös megígérte, hogy több nyulat nem fog ez uton, mert hát nagyon — drága.

\* Az óriás — ki pár napig betegeskedett — holnapról kezdve ismét látható, a Frohner éttermben. Két napig fel volt dagadva az arca, hülés következtében. A ritka nagy ember megnézését ajánljuk a közönségnek. Belépti-díj 20 kr, katonák és gyermekek felet fizetik.

\* A vasutólí jelentés tétetett, hogy tegnap este a Kassa felől jövő vonat az utcai gyermekek megdöbölték és egy első osztályu kocsi ajtaján nagyobb sérülést okoztak. A rendőrség intézkedni fog, hogy ilyesmi ne történhessenek.

\* Telegdi szikszós fürdő évről-évre növekedő látogatottságnak örven; épületei folyvást bővülnek; ez okon annak kezelését Tegledy László, a fürdőtulajdonosa hivatására minál alkalmas egyénre kívánja bizni. Ennél fogva figyelemzettek azon egyének vagy családok, a kik gyakorlottsággal bírnak a fürdő kezelése körül és vannak ahhoz megkivántató felszerelvényeik, hogy a fürdő-tulajdonosával minél előbb jelenkezzenek.

\* Mikor akasztják hát? Napok óta érdeklődnek sokan, hogy az akasztóóra itelt Spangát, Pitelit és Bereczet mikor akasztják már? De nem csupán kíváncsiságból várják, hanem — kenyérkeresetből. Ki ne ismerné azt a tipikus cigányt, a ki a „ponyva”-irodalom termékeit szokta hordozva árulgatni, hatalmas reklamirozás mellett. Ez már alig várja, hogy árulhassa, mert hát néhány krajczár (fel-megy forintra is) meg fog akadni mellette. Azt tudja, hogy már meg van írva, (az író is várja érte a tiszteletdíjat), nyomdába és készítnék a kilsét, meg szednék is a szöveget.

s így nem csoda ha oly sokan kíváncsian várják, hogy mikor lesz akasztás?

\* Színügyek. Most van annak alkalma, hogy színházunk ügyeivel bővebben foglalkozunk s mind a szinügyi választmányt mind pedig az igazgató urat emlékeztessük egyremásra! Szükségesnek talánok p. o. ha színházunk mellett egy dráma bíráló bizottság s szervezettnek, a melynek feladata lenne mindazon színházunknál előadásra kitűzött s a czéltól benyújtott darabok meghírá-lása, a melyek nincsenek a budapesti országos színházak műsorába felvéve. Ezáltal az igazgatónak vállairól levonnók egy-egy rossz darab visszautasításának vagy ... előadatlanságának okumát s a műsorról is lemaradna sok szenzációt hajhászó rémdráma s színházunk széptani színvonalá is szerfölött emelkednek. Mert egy dráma bíráló bizottság, melynek tagjai lennének p. o. egy K. Tóth Kálmán, Géresi Kálmán, Vértesi Arnold, Komlóssy Arthur sat. aligha egyeznének bele oly darabok szinrehozatalába, a minők voltak itt a „Hazá-áru-lók” Vértesi (Likvidá) Arnoldtól, „Két száz év mulva” Balázs Sándortól, „Jules kompánia” Györy Vilmostól sat. készakarva említtük ösmert írók neveit, a kik a központban aligha lépnének fel ilyen tákolmányokkal, a minőket a szegény vidéknek kell legyőzni. De ez még hagyján! Nagyobb baj, hogy míg a legjobb hazai termékek rendszeresen előzötnek s azok a kik a francia termékeket szeretik, hibába várják „Odette” s „A párisi regény” szinrehozatalát, oly szarnypróbálgatásoknak nyilkerültek szinpadunkon, a minő lesz a „Gazduram felesége” című népszimnthe — szombaton. Tavol legyen tőlünk még csak árnyeka is annak, hogy az előadásnak árani óhajtanánk, mert — helyi viszonyok következtében — az alkalmas szombat nap bizonyára tele nézőteret fog magával hozni Kell is, hogy ifju tehetségek buzdittassanak. De az még sem járja, hogy máshol megbukott darabokkal traktálják épen a mi közönségünket. Imé a kérdéses darab, mely utóljára Szathmáron adatott elő, mily bíralatban részest az ottani lapok részéről! A „Szamos” febr. 14. száma írja: „Február 14-én „A gazduram felesége” új népszimn. Irtá Karczay Vilmos. Az ujdonság nem nagy hatást tett. Meséje cselekménye s bonyodalom nélküli, tartalmatlan; s hol a cselekmény nincs, az egyes alakok jellemzése is kevés tér nyilik. Leggyesében rajolt alakja Halász Soma a zsidó ispán. E szerepet Gyöngyi kitűnően játszotta. Másik jó alak Sárdi Gergely, mely Ferenczinek igen jól sikerült. A mű nyelvezete népies volt mellett eléggé emelkedett, de nem egyszer utána zás a s Tóth Edéné k. Az előadás kifogástalan volt. Kisné és Kis dalai egyenkint sikerültek, stb.” A „Szathmár” febr. 19. száma így ítel felette: „Vasárnap: „A Gazduram felesége.” Népszimn. 8 felvonásban. Irtá: Karczay Vilmos. A szigligeti által megteremtett és a Tóth Edé „Falurosszá”-ban tetőzött népszimn-irodalom egyik terméke. Gyenge, halvány utána zás a z, melynek alakjai kevés eredetiséggel, annál több vonással hozatnak szinre. A eselekmény, a bonyodalom egyszerűsége, a jellemek gyenge festése az egész darab menetét la posás vonatottá teszik. Egyetlen érdekes alakja: Fischer Halász Soma meglehetően vonásokkal van kidomborítva Szinészeink mindent elkövettek, hogy e népszimnnek hatást biztosítsanak. Legtöbbit ért az első felvonásban előforduló női négyes, melyet Pajor Ágnes, Kisné Katica, Gondáné Roza és Lászné Etel oly szépen énekeltek el, hogy a közönség tapsviharban tört ki s zajos tetszés nyilvánítás között újratáta meg.” — Megjegyezzük, hogy ezt a női négyest Konti, gyakor it működött jöhírű karmester nem a darabnak írta s így még ez sem képezte előnyét. — Mi tehát nagyra-becsüljük, hogy előzékeny igazgatónk valakit buzdítani s lekötözni óhajit ily darabok szinrehozatala által, azonban nem kételkedünk benne, hogy ő maga venné legelőször hasznát az általunk indítványozott bíraló-bizottság működésének! (L)

\* Zeneestély. Vilmos Lajos sörcsarnokában holnap este a Magyar testvérek zenekarának közreműködése mellett zeneestély tartatik.

\* Meghaltak. Febr. 9-től 16-ig. Szilágyi József 4 é. ref. torokgyik. Sarkady Ferencz 52 é. ref. tudógóm. Tóth Gyula 22 é. ref. tudó g. Fábán István 63 é. ref. tudó g. Keeszké Julianna 18 é. ref. tudó g. Vida István ref. fia halva született. Csonka Ferencz ref. 10 hó görösk. Balogh István ref. 4 hó tudóh. Fischer Rezső 5 é. vörheny. Hegedűs Károlyné gr. kath. 21 é. tudó g. Kubay Endre kath. 2 napos gyengéség. Gábor Sándor 1 hó gr. kath. görösk. Berecz Róza 3 é. ref. vörheny. Illyés Imre 1 h. ref. görösk. Balla Gizella 2 é. ref. toroklob. Kálmán András 49 é. ref. tudó g. Fülöp György 22 é. kath. tudó g. Mike Julianna 7 é. ref. tudó g. Szántó Zsuzsanna 3 hó. ref. bélhurut. Kóvágó Sára ref. 21 nap. tudóh. Veres Mária 37 é. ágost. hagymáz. Berényi Róza 2 é. ref. tudóh. Bot István 1 hó. ref. gyöngeség. K. Balla István 82 é. hó. ref. szélhűdés. Sipos István 63 é. ref. szélhűdés. Borilla János 60 é. ref. szélhűdés. Hornyák János 50 é. kath. tudó g. Kollát Mihály 15 é. ref. tudóh. Német Eszter 2 é. ref. aszály. Dobszay Ferencz 4 é. ref. tudóh. László Eszter 10 é. ref. tudóh.

Hazánk s a külföld.

— A nagyváradi áll színház építése czéljából kiküldött bizottság id. Gyalokvay Lajos ur előlése mellett kedden délután 5 órakor a szépitési-egylet helyiségében ülést tartott. A különböző ajánlatok beható tárgyalása után abban történt megállapodás, hogy a bizottság helyiségeül a nagy piacnak a Zöldfa- és Sas-utca között elterülő részét fogja az érdekeltségnek ajánlani, a költségek fedezésére pedig azon legutóbb felmerült tervet, mely legkivihetőbbnek látszik, de melyt egvelőre diszkrezió el nem akarunk árulni.

— Idős gr. Kálnoky Gusztáv a monarchia külügyminiszterének edes atya kedden meghalt. Az elhunyt 84 évet élt.

— A marquis ur apja. A pörüljárt kártyás, D'Ecqueley marquis már igen régen folytatja Magyarorszában a kártyajátékos mesterséget. Atyjától örökölte, aki 1868-ban a mehadiai fürdőben fürdőben folytatta e műkedést. Az öreg marquis igen előzós, előkelő alak volt és sokszor kérdősködött a budapesti viszonyokról; tudakolta, hogy a fővárosban nem lehetne-e nagyobb szabású játékházakat állítani. Volt egy igen ügyes tífikára egy Bell nevű francia ember, aki széles képzettségével még a jobb körökben is imponált. A fiatal D'Ecqueley épp akkor lépett ki az osztrák-magyar hadseregből, melyben a disidásknál főhadnagyi rangot viselt; akkor kezdte meg atya oldalán a mesterséget, melyet azóta változatlan hűséggel folytatott. Ismételtent ment ki külföldre, de egészen soha sem hagyta el Magyarországot. A hetvenes években nagy tervet vett a D'Ecqueley czégnak. Másokkal szövetkezve az illetékes köröknek azt az ajánlatot tette, — hogy a budai fürdők egykéit a wiesbadeni és homburzi fürdők mintájára rendezze be. — nagyszabásu játékházokat állít pazar fényűzésű szalonokkal s szórakozó helyekkel. Igen szép színházecsetelt a konzorcium, hogy a budai játékház világhírré juttván, tómerdek gazdag embert fog ide csábítani és oly pénzforgalmat idéz elő, mely nagy lökést adhat a főváros fejlődésének. A dolgot felemlítették akkor Deák Ferencznek, aki azt mondá rá, hogy ilyen alapon nem szabad a főváros emelni, milyen eszközököz az ország a k nek nem volna szabad folyamodnia, ha a siker biztos volna is.

— A „dregu” azután szokott módorában élézzel tette a tervet, azt lejegyezvén meg: „Azt hiszték, hogy a külföldiek hozzák ide pénzeiket; inkább hiszem, hogy majd a mi könnvelm urfiak fogják odavinni a gypju és a buza árát, hogy majd a külföldre vándoroljon...”

— A budai színház kiadása ügyében a jobbpárti szini bizottság kedden Alkér G. tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Pónav József államtitkár, Ribáry József, Országh Sándor, Jókai Mór, Paulay Ede, Darányi Ignác, Scheich Károly. Az ülésen felbontották Feleki Miklós ajánlatát, ki ahhoz az 1000 frt bánatpénzt is csatolta. A bizottság előtt megjelent maga Feleki is szóbeli tárgyalás végett. Az eredmény az, hogy a bizottság Feleki vel megkötötte a szerződést a városi színház és szinkör három évi bérletére. Az új igazgatónak a kormány 9000 frt szubvenziót helyez kiltásába; a bizottság pedig előterjeszté tesz a tárvényhatósághoz, hogy ez a szubvenziót 3000 frtra emelje föl; a mi által a 12.000 frt évi segély kijön.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

— A „Függetlenség” ügyéhez. A képviselőház által a törvényszékhez visszaküldött irományok már Czfrán vizsgáló bíró kezébe közt vannak. Csak Verhovay Gyulának a kauzióügyben való kihallgatása van hátra, melynek megtörténtével kiadják az okmányokat indítványtételre Heil Faustin alügyésznék. Nem érdekelten a Szalay Károly kaposvári ügyvéddel az ottani törvényszék által felvett kihallgatási jegyzőkönyv; azt vallá, hogy Verhovay Gyulától az 50 trtot Solymossyának a tiszá-eszlári perben való képviseléséért kapta. Felhivatván, hogy esküvel erősítse meg a vallomását, megtagadta az eskü letételét, mondva, hogy senkire sem tartozik, vajjon megkapta-e vagy nem ezen összeget; a vizsgálát során egy tanu sem kényszerítette eskütételre s ő vallomását csak a végvárváltsók fogja esküvel megerősíteni, ha rá kerül a sor.

Évenként  
3 huzás.

# MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-SORSJEGYEK

legközelebbi sorsolás

már Márczius 1-sején

melynél az adó- és bélyegmentes

## FŐNYEREMÉNY 50.000 FORINT.

A törlesztési sorsolásokban minden sorsjegynek 6-tól 10 forintig huzatnia kell, azonkívül azonban tovább játszik az összes főnyereményekre.

Ezen sorsjegyek napi árfolyamon (ma circa 6 frt 50 kr) vétetnek és adatnak Budapesten a

Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál Dorottya-utca 6.

Évenként  
3 huzás.

Évenként  
3 huzás.

Évenként  
3 huzás.

### A hol az elgyengült életerő az elenyészéssel fenyeget

ott segélyt és gyógyulást nyújtanak a Hoff János féle maláta-táplálóanyagok, maláta-kivonat egészségi sörök, koncentrált maláta-kivonatok, maláta-csokoládék és maláta-cukorkák. Innen származik az üzlet régi (37 évi) fennállása, magas kitüntetések (59), a sok köszönőirat (körül-belül egy millió).

A maláta-gyártmányokban foglalt gyógyfűvek használata által sok ezren nyerték vissza egészségüket.

#### Hoff Jánosnak,

A Hoff János-féle maláta-kivonatok feltalálójának és egyedül gyártójának, a leg-több európai uralkodó fejedelem szállítójának, cs. kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, több magas és német rend lovagjának. Bécs. Graben. Braunerstrasse 8.

#### Budapesti köszönőiratok!

Az emberiségnek általános hasznára ezennel köztudomásra hozom, hogy heves hurutbajomból és köhögéstől — melyek ellen sok különféle szert használtam, de eredmény nélkül, — a Hoff féle maláta-készítmények használata által megszabadultam, és így tökéletesen meggyógyultam, ezért maláta-készítményeket minden szenvedőknek a legmelegebben ajánlom.

Budapest, 1878. ápril. Csikász János, m. kir. honvédszázados. Kedves kötelességemnek tartom, nyilvánosságra hozni, hogy sok évi nehéz gyomor-bajomból, mely miatt étvágyam nem volt, és mely fokozta még a köhögés és turhahányás úgy, hogy egészen elgyengülve, az ágyat kellett őriznem; ekkor Hoff János-féle maláta-egészségisort kezdtem használni. És ime, ez erősítő és gyógyító hatású sörnek 24 palackkal és maláta-cukorkáknak használata után teljesen meggyógyultam; a mit az e bajban szenvedőknek hasznára. ezennel köztudomásúvá kérek tétetni.

Budapest, 1878. ápril 7. Windisch Karoline, Winklerné asszonyságnál kigyó-utca. Négy évig szenvedtem mellbetegségben, és e bajt fokozta még a köhögés és turhahányás úgy, hogy egészen elgyengülve, az ágyat kellett őriznem; ekkor Hoff János-féle maláta-egészségisort kezdtem használni. És ime, ez erősítő és gyógyító hatású sörnek 24 palackkal és maláta-cukorkáknak használata után teljesen meggyógyultam; a mit az e bajban szenvedőknek hasznára. ezennel köztudomásúvá kérek tétetni.

Budapest, 1878. január 10. Rahnér Ferencz, váci-ut. IX. Pius pápa is használta a Hoff János féle maláta-kivonatot, melyet Capello Scipio bíbornok által rendelt meg és a maláta-kivonat használata által nehéz lélegzétvétel betegségében egyhülést talált. — Ő felsége a császár Zarskoje Zelo magánpalotájába még ma is rendeltet meg segéde, gr. Schwaloff által íy maláta-kivonatok.

Azon betegségek melyeknek a maláta-készítmények k. Hoff János-féle rendszer, használtak a következők: köhögés, légszűrés, tüdőgyulladás, alvástalanok, aranyeres bántalmak, elerőtlenség, idegizás, vérszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb készítmények, maláta-kivonat egészségi sör, maláta-csokoládé, koncentrált-maláta kivonat, maláta-mell-cukorkák. Valamennyi a Hoff János alalmánya és reeds ere szeriat.

Alapítási év 1847. Legfelsőbb kitüntetés 59. — Köszönőirat százezeren felül. — Hoff János féle gyógytápszerek elárúsításra az összes műve t államokban 27000 elárúsított helyen történik, ebből nyugot Európára 12800 esik, — kelet Európára 9900, Amerikára 4300 e czeleura Európában 1600. Amerikában 400 hirdlap vétetik igénybe.

Árak: Maláta-kivonat egészségi sör 13 pal. 7 frt, 26 kr. 28 pal. 16 frt, 60 kr. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr, 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt, 1/4 kilo 60 kr. Maláta-cukorkák I. zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek tápláló liszt 1 frt. Egy maláta fürdő 90 és 50 kr. 2 frton aló sammissen szállítatik. Az elő valódi Hoff János-féle nyáskoldó maláta mell-cukorkák kék papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Raktárak Debreczenben. Csanak József, Rickl J. Z. Geréby Fulop, továbbá Nyiregyháza. Korányi Imre gyógyszer. Nagy-Várud: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István. Kaufmann Jakab. N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuelné. Hajdu-Böszörmény: Lengyel László, valamint minden rendszeres gyógytárban.

637/1884.

## ÁRLEJTÉS.

B.-Ujváros község jegyzői lakházának újból építésére a törvényhatóságilag is jóváhagyott tervrajz és költségvetés nyomán árlejtés nyitattik.

- Általános feltételek:
1. A község adja a téglát, homokot és meszet.
  2. Minden egyéb anyagot és a teljes munkát vállalkozó adja; a szerződés bélyegköltégeit is ő viseli.
  3. Megállapított ár 3161 forint o. é.
  4. Bánópénz, mint az ajánlattal előre leteendő s csak a teljesen befejezett építménynek szakértői elbírálása s átvétele után visszatartható pénz 10%, tehát 316 frt 10 kr.
  5. Az építés legkésőbb az 1884. év május 1-én megkezdendő s 1884. év augusztus 15-ig befejezendő s átadandó.
  6. Az árlejtési ajánlat írásban 1884. év márczius 5-ik napjáig B.-Ujváros község főbírájánál adandó be.
- A tervrajz, költségvetés s egyéb különös feltételek B.-Ujváros község jegyzői irodájában megtekinthetők.
- Kelt, B.-Ujváros, 1884. febr. 19.

Hüse Gábor  
főbíró.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

## Hirdetmény!

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki bõrfogyasztó közönség becses tudomására juttatni, hogy az itt helyben lévő

Ungár Lajos és társa

czég alatti bõr-üzletet saját számlámra átvettem és azt

Grünberger Ignác

törvényszékileg bejegyzett czég alatt tovább folytatandom. Tapasztalataim e téren és megfelelő tőke reménylenem engedik, hogy az elődeim irányában tanusított bizalmukkal engem is megtisztelnek, főleg miután alapelvül fogadtam

jö árukat mersékelt árban

pontos kiszolgálat mellett forgalomba bocsátani.

Bátor vagyok egyszersmint szíves tudomásokra hozni, mikép elhatároztam az előbbi czégtől átvett árucikkeket 10% százalékkal

gyári áron alul

végkiárusítani és üzletemet egész hjonnan a helyi piacnak és vidéknek megfelelőleg berendezni.

Ezekután a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva magam

Grünberger Ignác,

bõrkereskedő, czégléd-utca Kardos ház.

## Téglás-kert

negyedik járásában 4300 ööl luczer-nás föld, dinya vetés alá bérbe kiadandó. Értekezhetni felőle

Sebes Györggyel

Péterfia-utcán, 831. sz. a.

## PÉNZ.

Néhány ezer forint kölcsönpénz kapható csekély kamatra, kellő biztosíték mellett. Értekezhetni Hódy Gyula ügyvédi irodájában kismester-utca 1440.

## 20 DIJ-ÉREM

Legújabb kitüntetés  
Amsterdam 1883. ezüst érem.  
Ajánlható minden családnak

Boonekamp of Maag-Biter

„occidit qui nom servat“ devise alatt ismeretes

H. Underberg Albrecht  
feltaláló és egyedül leparlótól a városokban, Reinbergben, Niederrhein-nál, cs. kir. udv. szállító. Alapított 1846.

Kitűnő a vadászaton, uton, különösen tengeri uton gyárakban, boltokban stb.

Különös hatásai: gyomorerosítás, vértisztítás, idegszorongás.

Egész és fél üvegekben, valamint faconokban, valódi minőségben kapható BUDAPESTEN, Szentes Ede urnál, Dorottya-utca, 5. sz. a.

Elárusítók kerestetőek.

Óvass oly üvegek ellen, melyeken pecsém és czégem hiányzik

H. Underberg Albrecht.



DEBRECZENBEN egyedül a NEW-YORKI

Singer-társulat vezérügynöke

NEIDLINGER G.

által piacz-utca 2145. sz. rendelhető.

Más nevű varrógép kereskedőknek, helyben, vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek elárúsítás végett nem adatnak s mások által a Singer név visszaélésével kereskedésbe hozott gépek csak utáztott német vagy bécsi gyártmányok.

Előzetesi árak:  
Helyben és postán küldve  
Egy évre . . . . . 10 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 5 — —  
Negyed évre . . . . . 3 — 50.

Egyes szám 5 Kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény (kérdés, vélemény, közlés) a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben

TELEGDI K. LAJOS és IZ. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivataloknál.

## Gondolko

(K.) A fennen hirt

»tartós béke« jelei —

zegeinek hinni akarunk

mutatkoznak az osztrák

lönböző részeiben, de n

gyarországot sem, mely

kontárpolitikája oly hely

ezen u. n. »tartós béke

nek szempontjából hazá

tűnődünk szükségesnek

kötelesség, hogy a fel-

pontokra figyelmeztessük

füleik vannak, hogy hal-

Ausztriában a visz-

tek s úgy rémlik nekün

kormány el is követ m

hogy a létező állapotoka

nemzeti viaskodások a t

is megérelették, minél

minden órán bekövetkez

nem aggodalommal néz

nyelvre vonatkozó W

adott indítvány tárgyat

hogy itt is találkoztuk

zsidó-pártfogója, a Blo

képviselőnek személyébe

nyúzója a lengyel klub

zanak Wurmband indit

met nyelv hivatalossá

csak úgy, hogy ez G

alkalmaztassék

talmas pártfogója Ausz

trák birodalmi egység

hatja Ausztria: Adtál

bár ne adtál volna! Te

látni, hogy a bécsi Re

csatagregé válható, od

csak majd ezután fog

épen nem kellemetes p

Berlinben meg e

ülnek, melyen az öre

mulatozó népeit, hogy

ország békéjét nem fog

rázkódásai érne; mily sz

gatus így dédelgetni a

is látták Berlin lakosa

kozra s fejesóvalva kez

nosítja azt az is, hogy

nem lépte át a jobb ke

szokott határát, mert

mámoros főben mégis

gondalmat sejtő gondol

látszat kedvéért!

Elmellőzve a magy

makat — mit mondjunk

mely Fiume iránti vágy

kifejezést; legújabb t

kérdés tárgyában, nem

ponta futárként meg

fálvokban, szitván ott

a tartománygyűlés meg

is nagy elkeseredést s

a városi képviselő-test

szavaztak a r. katholik

tásakor. Mindezek h

tatják a jövő tartomá

nak heves mérvét!

magyar kormány Horv

Bizony furcsa gyengesé

gyengesége, ha nem a

vezni.

Ha a Mahdi hadj

fogja a szerencse kísé